

WYROK Z DNIA 4 GRUDNIA 2006 R.

V KK 360/06

Ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowi wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji, a skoro tak, to nie można abstrahować od związku między rodzajem pojazdu, który sprawca prowadził, a zakresem orzeczonego przez sąd zakazu. Oznacza to, że z zakresu zakazu prowadzenia pojazdów nie mogą być wyłączone uprawnienia do prowadzenia pojazdu takiego rodzaju, który sprawca prowadził, dopuszczając się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

Przewodniczący: sędzia SN H. Gradzik.

Sędziowie SN: A. Deptuła (sprawozdawca), J. Steckiewicz.

Prokurator Prokuratury Krajowej: A. Pogorzelski.

Sąd Najwyższy w sprawie Janusza E., skazanego z art. 178a § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 4 grudnia 2006 r., kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w A. z dnia 21 kwietnia 2006 r.

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę p r z e k a z a ł Sądowi Rejonowemu w A. do ponownego rozpoznania.

U Z A S A D N I E N I E

Janusz E. oskarżony został o to, że w dniu 15 lutego 2006 r. w miejscowości B., na drodze publicznej kierował samochodem m-ki „Rover”, będąc w stanie nietrzeźwości (1,80 promila alkoholu we krwi) – tj. o popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.

W akcie oskarżenia prokurator umieścił wniosek o wydanie na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar: kary 50 stawek dziennych grzywny, przy przyjęciu wysokości jednej stawki w kwocie 10 zł oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii A i I na okres roku.

Sąd Rejonowy w A., na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia 2006 r., uwzględnił wniosek prokuratora i wyrokiem z tej daty uznał Janusza E. za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i wymierzył mu karę oraz środek karny zgodnie z wnioskiem.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 2 maja 2006 r.

W dniu 4 października 2006 r. wpłynęła do Sądu Najwyższego kasacja Prokuratora Generalnego, w której zawarty został zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 42 § 2 k.k., polegającego na błędnej wykładni tego przepisu i w konsekwencji zaniechania orzeczenia wobec Janusza E. zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B.

Prokurator Generalny wniósł w kasacji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w A. do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stanowisko wyrażone w kasacji należy w pełni podzielić.

Przepis art. 42 § 2 k.k. zawiera nakaz orzekania wobec m.in. sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a k.k. środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju. Gdyby przepis ten odczytywać jedynie przez językowe jego brzmienie, to zaskarżonemu wyrokowi nie możnaby niczego zarzucić. Rzecz jednak w tym, że problematyka wykładni przepisu prawnego to nie tylko kwestia językowa ale także kwestia teleologiczna, bowiem przepisy prawa służą określonym celom, które w drodze wykładni powinny być osiągnięte. Wykładnia przepisu prawnego nie może zatem zmierzać do takiego ustalenia znaczenia normy prawnej, które byłoby dysfunkcjonalne uwzględniając *ratio legis* interpretowanej normy, pozbawiając ją tym samym aksjologicznego uzasadnienia.

Ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jest wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji, a skoro tak, to nie można abstrahować od związku między rodzajem pojazdu, który sprawca prowadził, a zakresem orzeczonego przez Sąd zakazu. Oznacza to, że z zakresu zakazu prowadzenia pojazdów nie mogą być wyłączone uprawnienia do prowadzenia pojazdu takiego rodzaju, który sprawca prowadził, dopuszczając się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Tym samym, orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych innego rodzaju niż pojazd prowadzony przez sprawcę, stoi w oczywistym konflikcie z *ratio legis* art. 42 § 2 k.k. i stanowi rezultat błędnej wykładni tego przepisu.

W sprawie niniejszej nie ulega żadnej wątpliwości, że Janusz E. będąc w stanie nietrzeźwości prowadził pojazd samochodowy do którego prowadzenia wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii „B” (art. 88 ust. 1 pkt 3 – prawa o ruchu drogowym), a więc orzeczony zakaz powinien obejmować (co najmniej) prowadzenie pojazdów, do kierowania których

wymagane jest prawo jazdy takiej kategorii, tych bowiem uprawnień oskarżony nadużył przy popełnieniu zarzucanego mu przestępstwa.

W tych warunkach wniosek prokuratora nie mógł być uwzględniony. Wniosek ten nie dawał procesowej możliwości realizacji norm prawa materialnego, przy prawidłowych ich rozumieniu, a tym samym nie prowadził do osiągnięcia celów prowadzonego postępowania karnego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy zastosowanie uproszczonej procedury będzie możliwe tylko po spełnieniu warunku o jakim mowa w art. 387 § 3 k.p.k.